

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1836

2020 m. gegužės 14 d.

dėl Europos Sąjungos agentūrų 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo: veikla, finansų valdymas ir kontrolė

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į savo sprendimus dėl Europos Sąjungos agentūrų 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2017 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu (COM(2019) 334),
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų metinę ataskaitą dėl 2018 finansinių metų ES agentūrų metinių finansinių ataskaitų kartu su agentūrų atsakymais ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų apžvalgą Nr. 07/2019 „Tvarumo ataskaita. ES institucijų ir agentūrų pažangos įvertinimas“ (skubaus atvejo apžvalga), paskelbtą 2019 m. birželio 12 d.,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽²⁾, ypač į jo 1 straipsnio 2 dalį ir 208 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽³⁾, ypač į jo 68 ir 70 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje ⁽⁴⁾, ypač į jo 110 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/715 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo organams, įsteigtiems pagal SESV ir Euratomo sutartį ir nurodytiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje ⁽⁵⁾, ypač į jo 105 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,
- atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0079/2020),

⁽¹⁾ OL C 417, 2019 12 11, p. 1.

⁽²⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

⁽³⁾ OL L 193, 2018 7 30, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 328, 2013 12 7, p. 42.

⁽⁵⁾ OL L 122, 2019 5 10, p. 1.

- A. kadangi šioje rezoliucijoje pateikiamos kiekvienai Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje ir Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje nurodytai įstaigai skirtos horizontaliosios pastabos, pridamos prie biudžeto įvykdymo patvirtinimo sprendimo pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013 110 straipsnį ir Parlamento darbo tvarkos taisyklių V priedo 3 straipsnį;
- B. kadangi vykdamas biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija pabrėžia, kad svarbu toliau stiprinti Sąjungos institucijų rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo koncepciją ir atskaitomybę bei užtikrinti gerą žmoniškųjų išteklių valdymą;
1. pabrėžia, kad agentūros daro didelę įtaką formuojant politiką ir priimant sprendimus bei įgyvendinant programas tokiose Europos piliečiams gyvybiškai svarbiose srityse kaip saugumas, sauga, sveikata, ekonominiai reikalai, laisvė ir teisingumas; dar kartą pabrėžia agentūrų atliekamų užduočių ir jų tiesioginio poveikio kasdieniam Sąjungos piliečių gyvenimui svarbą; taip pat dar kartą pabrėžia agentūrų, visų pirma reguliavimo agentūrų ir agentūrų, vykdančių nepriklausomo informacijos rinkimo funkciją, savarankiškumo svarbą; primena, kad agentūros buvo įsteigtos pirmiausia siekiant valdyti Sąjungos sistemas, palengvinti Europos bendrosios rinkos įgyvendinimą ir atlikti nepriklausomus techninius arba mokslinius vertinimus; šiuo atžvilgiu palankiai vertina veiksmingus bendrus agentūrų veiklos rezultatus;
 2. palankiai vertina akivaizdžią pažangą, kurią agentūros padarė stengdamosi reaguoti į reikalavimus ir rekomendacijas, pateiktus per metines biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūras; džiaugdamasis pažymi, kad, Audito Rūmų metinėje ataskaitoje dėl Sąjungos agentūrų 2018 finansinių metų pateiktais duomenimis, Audito Rūmai pateikė besąlyginę audito nuomonę dėl visų agentūrų finansinių ataskaitų patikimumo; be to, pažymi, kad Audito Rūmai pateikė besąlyginę nuomonę dėl visų agentūrų finansinėse ataskaitose nurodytų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo; pažymi, kad Audito Rūmai pateikė besąlyginę nuomonę dėl visų agentūrų finansinėse ataskaitose nurodytų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, išskyrus Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) atveju; pažymi, kad Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) atveju Audito Rūmai paskelbė pagrindą sąlyginei nuomonei dėl jo 2016 ir 2017 finansinių metų išvadų dėl mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, tačiau, išskyrus 2016 ir 2017 finansinių metų poveikį, Audito Rūmai laikosi nuomonės, kad 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų metinėse finansinėse ataskaitose nurodyti EASO mokėjimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi; pripažįsta nuolatinę EASO pažangą įgyvendinant reformas ir taisomųjų veiksmų planus;
 3. pažymi, kad 32 decentralizuotų Sąjungos agentūrų 2018 m. biudžetą sudarė apie 2 590 000 000 EUR įsipareigojimų asignavimų, t. y. maždaug 10,22 % daugiau, palyginti su 2017 m., ir 2 360 000 000 EUR mokėjimų asignavimų, t. y. 5,13 % daugiau nei 2017 m.; be to, pažymi, kad iš 2 360 000 000 EUR maždaug 1 700 000 000 EUR buvo skirta iš Sąjungos bendrojo biudžeto, t. y. 72,16 % viso agentūrų finansavimo 2018 m. (72,08 % 2017 m.); be to, pripažįsta, kad 657 000 000 EUR buvo gauta iš mokesčių ir rinkliavų bei dalyvaujančių šalių tiesioginių įnašų;
 4. primena savo prašymą racionalizuoti ir pagreitinti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, kad būtų galima sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo priimti iš karto po metų, kurių biudžeto įvykdymas patvirtinamas, ir užbaigti procedūrą per metus, einančius po atitinkamų finansinių metų; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina teigiamas pastangas ir gerą bendradarbiavimą su Europos Sąjungos agentūrų tinklu (toliau – Tinklas) ir atskiromis agentūromis, ypač su Audito Rūmais, kurie turi akivaizdžių galimybių racionalizuoti ir paspartinti procedūrą; teigiamai vertina iki šiol padarytą pažangą ir ragina visus susijusius veikėjus toliau siekti patobulinti šią procedūrą;

Audito Rūmų nustatyta pagrindinė rizika ir rekomendacijos

5. džiaugdamasis pažymi, kad, kaip matyti iš Audito Rūmų ataskaitos, Audito Rūmai mano, kad visų agentūrų finansinių ataskaitų patikimumui tenkanti bendra rizika, nustatyta remiantis tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais, yra maža ir praeityje atsirado tik keletas reikšmingų klaidų; tačiau pažymi, kad didėjantis įgaliojimo susitarimų su Komisija, pagal kuriuos agentūroms priskiriamos konkrečios papildomos užduotys ir pajamos, skaičius yra iššūkis agentūrų apskaitos tvarkymo nuoseklumui ir skaidrumui;

6. pažymi, kad, kaip matyti iš Audito Rūmų ataskaitos, Audito Rūmai mano, kad daugumos agentūrų finansinėse ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumui ir tvarkingumui kylanti rizika apskritai yra nedidelė, o iš dalies savo lešomis finansuojamoms agentūroms – vidutinė, kai taikomos specialios taisyklės iš ekonominės veiklos vykdytojų ar bendradarbiaujančių šalių imamiems mokesčiams ir įmokoms; pažymi, kad Audito Rūmų nuomone, agentūrų finansinėse ataskaitose nurodytų operacijų teisėtumui ir tvarkingumui kylanti rizika apskritai yra vidutinio lygio, konkrečiose biudžeto antraštinėse dalyse svyruojanti nuo žemos iki aukštos; pažymi, kad I antraštinės dalies (personalo išlaidos) rizika paprastai yra maža, II antraštinės dalies (administracinės išlaidos) rizika laikoma vidutinio lygio, o III antraštinės dalies (veiklos išlaidos) rizika laikoma nuo mažos iki didelės, priklausomai nuo atitinkamos agentūros ir jos veiklos išlaidų pobūdžio; atkreipia dėmesį į tai, kad didelės rizikos šaltiniai paprastai atsiranda dėl viešųjų pirkimų ir dotacijų mokėjimų, į kuriuos reikėtų atsižvelgti Audito Rūmams priimant sprendimą dėl būsimų patikrų ir audito imties;
7. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, rizika patikimam finansų valdymui yra vidutinė ir daugiausia nustatyta informacinių technologijų (IT) ir viešųjų pirkimų srityse; apgailestauja dėl to, kad IT ir viešųjų pirkimų srityse ir toliau pasitaiko klaidų; dar kartą ragina Komisiją rengti papildomus mokymus agentūrų viešųjų pirkimų grupėms ir sudaryti joms sąlygas keistis gerąja patirtimi;
8. pabrėžia, kad būtinybė turėti atskiras administracines struktūras ir procedūras kiekvienai agentūrai kelia neatsiejamą pavojų administraciniam neveiksmingumui, ir ragina agentūras stiprinti teminių grupavimą ir bendradarbiavimą pagal savo politikos sritis, kad būtų užtikrintas suderinimas ir veiksmingas dalijimasis išteklių; ragina agentūras dėti papildomas pastangas siekiant išplėsti savo bendrų paslaugų aprėptį ir taip padidinti savo procedūrų veiksmingumą ir ekonominį efektyvumą;
9. atkreipia dėmesį į problemą, susijusią su tuo, kad dviguba operatyvinė ir administracinė būstinė nesuteikia agentūrų veiklai pridėtinės vertės, ir ragina imtis tolesnių veiksmų siekiant apriboti neefektyvumą nulemiančius veiksniai; ragina bendrai įkurdinti agentūras, tuo pačiu metu daugiausia dėmesio skiriant jų konkrečioms politikos sritims; pažymi, kad Komisija yra atsakinga už pasiūlymų dėl galimo agentūrų sujungimo, uždarymo ir (arba) užduočių perdavimo rengimą;
10. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad, atsižvelgiant į ankstesniais metais pateiktas pastabas ir dėl žinomų Sąjungos politikos pokyčių tam tikrose srityse, didelė rizika, susijusi su valstybių narių bendradarbiavimo lygiu, kyla kai kurioms agentūroms, t. y. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (Frontex), Europos prieglobsčio paramos biurui (EASO) ir Europos cheminių medžiagų agentūrai (ECHA); dar kartą ragina Komisiją įtraukti šiuos klausimus į Tarybos darbotvarkę siekiant stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą;
11. pripažįsta, kad veiksmingas ir efektyvus agentūrų darbas be klaidų yra glaudžiai susijęs su tinkamu jų veiklos ir administracinių užduočių finansavimo lygiu;

Biudžeto ir finansų valdymas

12. atkreipia dėmesį į Tinklo atsakymą, kuriuo pritariama Parlamento raginimui pateikti Sąjungos institucijoms konstruktyvią grįžtamąją informaciją vykstant deryboms dėl daugiamečių finansinės programos po 2020 m. ir į tai, kad kiekviena agentūra buvo pakviesta atlikti Komisijos pasiūlymo dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos analizę; pripažįsta didelę daugiamečių finansinės programos svarbą agentūrų biudžeto sudarymui ir ragina jas toliau ieškoti naujų finansavimo šaltinių, kurie papildytų esamus įnašus iš Sąjungos biudžeto;
13. pažymi, kad audituotos kai kurių agentūrų biudžeto vykdymo ataskaitos pagal išsamumą skiriasi nuo daugumos kitų agentūrų ataskaitų, o tai rodo, kad reikia aiškių gairių dėl agentūrų biudžeto vykdymo ataskaitų; teigiamai vertina pastangas užtikrinti finansinių ataskaitų parengimo ir pateikimo nuoseklumą; šiais metais ir vėl atkreipia dėmesį į informacijos ir dokumentų, kuriuos agentūros atskleidė, skirtumus, ypač susijusius su darbuotojų skaičiais, be kita ko, pateiktais su etatų planais susijusiose ataskaitose (užimti etatai arba maksimalus etatų skaičius, leidžiamas pagal Sąjungos biudžetą); atkreipia dėmesį į Tinklo atsakymą, kad jis laikosi Komisijos gairių, kurios buvo peržiūrėtos priėmus Deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/715, ir priimtos 2020 m. balandžio 20 d.; be to, dar kartą ragina Komisiją ateinančiais metais automatiškai pateikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai oficialų 32 decentralizuotų agentūrų biudžetą (įsipareigojimų asignavimus ir mokėjimų asignavimus) ir darbuotojų skaičių (etatų planas, sutartininkai ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai atitinkamų metų gruodžio 31 d.);

Veiklos rezultatai

14. ragina agentūras ir Komisiją toliau plėtoti ir įgyvendinti rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo principą, nuosekliai ieškoti veiksmingiausių būdų teikti pridėtinę vertę ir išnagrinėti, kaip būtų galima pagerinti išteklių valdymo veiksmingumą; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pasiūlymą paskelbti agentūrų biudžetą pagal veiklos rūšį, nes tai leistų susieti išteklius su veikla, kuriai jie naudojami, ir palengvintų biudžeto paskirstymą, padidintų veiksmingumą ir sumažintų nereikalingas išlaidas;
15. džiaugdamasis pažymi, kad agentūros Tinklą sukūrė kaip agentūrų bendradarbiavimo platformą, kurios tikslas – didinti agentūrų matomumą, nustatyti ir skatinti efektyvumo didinimo būdus ir kurti pridėtinę vertę; pripažįsta Tinklo teikiamą pridėtinę vertę bendradarbiaujant su Parlamentu ir teigiamai vertina jo pastangas koordinuojant, telkiant ir stiprinant veiksmus ir informaciją, naudingą Sąjungos institucijoms; be to, teigiamai vertina Tinklo agentūroms teikiamas rekomendacijas, joms siekiant optimizuoti savo pajėgumus planuoti, vykdyti stebėseną ir teikti ataskaitas apie rezultatus, biudžetą ir panaudotus išteklius;
16. džiaugdamasis pažymi, kad kai kurios agentūros efektyviai bendradarbiauja pagal temines grupes (pavyzdžiui, teisingumo ir vidaus reikalų agentūros ⁽⁶⁾ ir Europos priežiūros institucijos ⁽⁷⁾); ragina kitas agentūras, kai tik įmanoma, aktyviau bendradarbiauti vienos su kitomis ne tik siekiant sukurti bendras paslaugas ir sąveiką, bet ir bendrose politikos srityse; pažymi, kad dauguma agentūrų daugiausia dėmesio skiria ir stengiasi stiprinti sąveiką ir dalytis ištekliais; pažymi, kad Tinklas sukūrė internetinį bendrų paslaugų (daugiausia IT paslaugų) katalogą ir kad 2018 m. buvo parengta bandomoji programa siekiant stebėti naudojimąsi bendromis paslaugomis ir jų naudą, kuris 2019 m. buvo išplėstas įtraukiant visas bendras paslaugas;
17. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad 2018 m. padaryta tam tikra pažanga diegiant Komisijos sukurtą žmoniškųjų išteklių valdymo priemonę Sysper2, prie kurios 2018 m. nusprendė prisijungti dar penkios agentūros; tačiau pažymi, kad įgyvendinimo pažanga yra nevienoda, nes projektas labai sudėtingas, o kiekviena agentūra turi savo ypatumus; todėl ragina Komisiją padėti užtikrinti, kad šia priemone būtų tinkamai naudojama; be to, pažymi, kad patenkinama pažanga buvo padaryta e. pirkimų įdiegimo srityje; vis dėlto pažymi, kad kai kurios agentūros vis dar diegia Komisijos sukurtas elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo priemones;
18. reiškia susirūpinimą dėl to, kad tik viena Sąjungos agentūra – Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba – skelbia tvarumo ataskaitą; ragina visas agentūras visapusiškai integruoti tvarumo aspektą į savo ataskaitų teikimo informaciją, skelbti tvarumo ataskaitas, apimančias tiek organizacijos valdymą, tiek ir vykdomas operacijas, bei užtikrinti tvarumo ataskaitų teikimo patikimumą atliekant auditą;
19. pabrėžia, kad Sąjungos agentūros, vykdydamos savo veiklą, ypatingą dėmesį turi skirti suderinamumo su Sąjungos teise užtikrinimui, proporcingumo principo ir pagrindinių vidaus rinkos principų laikymuisi;
20. ragina agentūras toliau plėtoti nuoseklią savo paslaugų skaitmeninimo politiką;

Personalo politika

21. atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. 32 decentralizuotose agentūrose iš viso dirbo 7 626 pareigūnai, laikinieji darbuotojai, sutartininkai ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai (2017 m. 7 324), o tai yra 3,74 proc. daugiau, palyginti su ankstesniais metais;
22. pažymi, kad 2018 m. 6 agentūrų vyresniosios vadovybės sudėtis lyčių atžvilgiu buvo subalansuota, 4 agentūros pasiekė gerą pusiausvyrą, tačiau lyčių atžvilgiu nebuvo pusiausvyros 14 agentūrų (vienos iš jų vyresniosios vadovybės sudėtyje buvo tik vyrai); ragina agentūras dėti daugiau pastangų siekiant geresnės lyčių pusiausvyros vadovaujamosiose pareigose;

⁽⁶⁾ Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex), Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA), Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO), Europos lyčių lygybės institutas (EIGE), Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA), Europos Sąjungos teisės saugos mokymo agentūra (CEPOL), Europos Sąjungos teisės saugos bendradarbiavimo agentūra (Europol), Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA), Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas).

⁽⁷⁾ Europos bankininkystės institucija (EBI), Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA), Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA).

23. taip pat pažymi, kad 2018 m. valdančiosios tarybos sudėtis lyčių atžvilgiu buvo subalansuota 3 agentūrose, tinkama pusiausvyra – 6 agentūrose, tačiau lyčių atžvilgiu nebuvo pusiausvyros 21 agentūroje (vienoje iš jų valdančiosios tarybos nariai buvo tik vyrai); prašo valstybių narių ir atitinkamų organizacijų, kurių atstovai skiriami į valdančiąsias tarybas, teikiant kandidatūras atsižvelgti į būtinybę užtikrinti lyčių požiūriu labiau subalansuotą sudėtį;
24. atkreipia dėmesį į tai, kad tik viena agentūra – Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) – pranešė, kad tiek vyresniosios vadovybės, tiek valdančiosios tarybos sudėtis lyčių atžvilgiu subalansuota; palankiai vertina šį laimėjimą ir ragina kitas agentūras sekti šiuo geru pavyzdžiu;
25. atkreipia dėmesį į agentūrų pateiktą informaciją apie lyčių pusiausvyrą vyresniosios vadovybės ir valdančiųjų tarybų sudėtyje ir į kai kurių agentūrų pastabas, kad jose nėra vyresniosios vadovybės, išskyrus vykdomąjį direktorių; atsižvelgdamas į tai, prašo, kad agentūros ateityje pateiktų duomenis apie visų kategorijų vadovaujamas pareigas einančius darbuotojus;
26. ragina agentūras parengti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politikos sistemą, apimančią darbuotojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, orientavimo visą gyvenimą ir karjeros raidą, lyčių pusiausvyrą, nuotolinį darbą, nediskriminavimą, geografinę pusiausvyrą ir asmenų su negalia įdarbinimo bei integracijos klausimus;
27. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų ataskaitos išvadą, kad 2017 m. atlikus skubią atvejo apžvalgą dėl to, kaip agentūros įvykdė įsipareigojimą 2014–2018 m. savo etatų planuose sumažinti darbuotojų skaičių 5 %, jie padarė išvadą, kad 5 % sumažinimas buvo įgyvendintas, nors ir šiek tiek vėluojant;
28. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurios agentūros susiduria su darbuotojų trūkumo problema, ypač tais atvejais, kai naujoms užduotims vykdyti neskiriama papildomų darbuotojų, ir kad biudžeto įvykdymą tvirtinanti institucija yra ypač susirūpinusi dėl sunkumų, su kuriais susiduria kai kurios agentūros, įdarbindamos kvalifikuotus tam tikrų kategorijų darbuotojus, o tai trukdo agentūroms apskritai vykdyti veiklą ir dėl to būtina įdarbinti išorės subjektus;
29. pripažįsta, kad agentūros ėmėsi veiksmų, siekdamos sukurti aplinką, kurioje nebūtų priekabiavimo, pavyzdžiui, rengė papildomus mokymus darbuotojams ir vadovams, taip pat pritraukė konfidencialius patarėjus; ragina agentūras, kurios dar nesinėmė tokių veiksmų, tai padaryti; taip pat ragina agentūras, gavusias su priekabiavimu susijusių skundų, juos nagrinėti pirmenybės tvarka;
30. pažymi, kad agentūros nuolat stebi ir vertina savo darbuotojų skaičių ir papildomų žmogiškųjų bei finansinių išteklių poreikius ir prireikus teikia atitinkamus prašymus; pripažįsta, kad tokiems prašymams turėtų būti taikomas platesnis tarpinstitucinis procesas, kad išteklių lygis atitiktų agentūrų užduotis ir atsakomybės sritis;
31. pabrėžia darbuotojų gerovės politikos svarbą; pabrėžia, kad agentūros turėtų užtikrinti deramas aukštos kokybės darbo sąlygas visiems darbuotojams;
32. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad jų audito imčių mokėjimai rodo tendenciją kompensuoti savo statutinių darbuotojų trūkumą išorės darbuotojais (ypač IT konsultantais), dirbančiais agentūrų patalpose, ir pagal darbo sutartis ir terminuotas sutartis dirbančiais darbuotojais; pažymi, kad penkios agentūros įdarbino pagal terminuotas sutartis dirbančius darbuotojus, kuriuos suteikė registruotos laikinojo įdarbinimo agentūros, tačiau nesilaikė visų taisyklių, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/104/EB⁽⁸⁾ ir atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose (pavyzdžiui, dėl laikinųjų darbuotojų darbo sąlygų); pažymi, kad trys agentūros naudojo sutartis dėl IT ir kitų konsultacinių paslaugų teikimo, suformuluodamos ir (arba) vykdydamos jas taip, kad praktikoje pagal jas galėtų būti skiriami dirbti (pr. „mise à disposition“) laikinieji darbuotojai, o ne teikiamos aiškiai nustatytos paslaugos ar produktai, kaip reikalaujama pagal Direktyvą 2008/104/EB, Tarnybos nuostatus ir socialines bei užimtumo taisykles, ir dėl to šioms agentūroms gali kilti teisinė rizika ir rizika reputacijai; ragina Tinklą pradėti taikyti bendrą politiką, pagal kurią nebūtų leidžiama keisti nuolatinius darbuotojus brangesniais išorės konsultantais;
33. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nustatytus faktus, kad kai kuriose agentūrose laikinieji darbuotojai dirba prastesnėmis darbo sąlygomis nei tiesiogiai agentūros įdarbinti darbuotojai; primena, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/104/EB ir kelis nacionalinius darbo teisės aktus, laikinieji darbuotojai turi dirbti tomis pačiomis darbo sąlygomis, kaip ir laikinąjį darbą naudojančios įmonės tiesiogiai įdarbinti darbuotojai; ragina susijusias agentūras išanalizuoti laikinųjų darbuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jos derėtų su Sąjungos ir nacionaline darbo teise;

⁽⁸⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

34. atkreipia dėmesį į labai mažą informatorių atvejų skaičių Sąjungos agentūrose, tai kelia susirūpinimą dėl to, kad darbuotojai nežino galiojančių taisyklių, arba dėl nepakankamo pasitikėjimo sistema; ragina suderinti visų Sąjungos agentūrų informatorių apsaugos politiką su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 ⁽⁹⁾; primygtinai ragina agentūras veiksmingai naudotis savo vidaus taisyklėmis ar gairėmis dėl informavimo apie pažeidimus; taip pat ragina agentūras, kurios dar nepriėmė tokių taisyklių, tai padaryti be reikalo nedelsiant;
35. ragina visas agentūras atskleisti savo darbuotojų metinės kaitos lygį ir vidutinius nebuvimo darbe dėl ligos rodiklius, taip pat aiškiai nurodyti pareigas, kurios užimtos atitinkamų metų gruodžio 31 d., kad būtų užtikrintas agentūrų palyginamumas;
36. pakartoja savo raginimą Komisijai peržiūrėti, kaip apskaičiuojamas skirtingose valstybėse narėse dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio koeficientas, siekiant užtikrinti geresnę agentūrų darbuotojų geografinę pusiausvyrą;
37. susirūpinęs pažymi, kad dėl mažo korekcinio koeficiento, taikomo darbuotojų atlyginimams, susidaro sudėtingos situacijos, kurios gali pakenkti agentūros gebėjimui veiksmingai atlikti savo kasdienes pareigas ir gali nulemti didelę darbuotojų kaitą; pabrėžia, kad agentūros, esančios šalyse, kuriose taikomas nedidelis korekcinis koeficientas, turėtų gauti papildomą Komisijos paramą, kad galėtų įgyvendinti papildomas priemones ir tapti patrauklesnės esamiems ir būsimiems darbuotojams, pvz., steigiant Europos mokyklas ir kuriant kitą infrastruktūrą; ragina Komisiją įvertinti atlyginimų korekcinį koeficientų taikymo poveikį ir perspektyvumą ateityje;
38. pažymi, kad dauguma agentūrų neskelbia pranešimų apie laisvas darbo vietas Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje; atkreipia dėmesį į susirūpinimą dėl didelių vertimo išlaidų; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina agentūrų darbo skelbimų puslapį, kurį sukūrė ir tvarko Tinklas, ir ragina visas agentūras pasinaudoti šios platformos teikiama nauda;
39. ragina Sąjungos agentūras, kurios dar nepriėmė pagrindinių teisių strategijos, apsvarstyti tokią galimybę, taip pat įtraukti nuorodą į pagrindines teises į elgesio kodeksą, kuriame galėtų būti apibrėžtos jų darbuotojų pareigos ir darbuotojų mokymas; pataria, kad turėtų būti įgyvendinta veiksminga prevencijos politika ir nustatytos veiksmingos procedūros, skirtos priekabiavimo problemoms spręsti;

Viešieji pirkimai

40. remdamasis Audito Rūmų ataskaita su susirūpinimu pažymi, kad nustatyti trūkumai susiję su pernelyg dideliu pasikliovimu rangovais, išorės konsultantais ir laikinaisiais darbuotojais, netinkamų sutarčių skyrimo kriterijų naudojimu ir sutarčių su konkurso dalyviais, kurie pateikė nenormaliai žemus pasiūlymus, tinkamai jų nepagrindus, sudarymu; pažymi, kad kelios agentūros plačiai naudojosi užsakomosiomis paslaugomis, kurios apėmė jų įprastą veiklą ir kartais pagrindinę verslo veiklą, o tai silpnina ekspertines žinias viduje ir sutarčių vykdymo kontrolę, o tam tikri viešųjų pirkimų proceso trūkumai gali pakenkti sąžiningai konkurencijai ir neleisti pasirinkti ekonomiškai naudingiausių pasiūlymų; ragina laikytis tinkamos kainos ir kokybės pusiausvyros sudarant sutartis, optimaliai rengti bendrųjų sutarčių nuostatas, pagrįstai naudotis tarpininkavimo paslaugomis ir išsamiais bendrųjų sutarčių nuostatomis; pažymi, kad šešioms agentūroms bendrosios sutarties sąlygos dėl IT priežiūros ir įrangos teikimo buvo prastos, nes pagal jas buvo galima įsigyti jose konkrečiai nenurodytų prekių, kurioms nebuvo taikoma pradinio konkurso procedūra, taip pat rangovui buvo leista taikyti antkainius prekėms, įsigytoms iš kitų tiekėjų; pažymi, kad, nors agentūros neturi įgaliojimų pakeisti pagrindinę sutartinę tvarką, jų susijusiomis *ex ante* kontrolės priemonėmis nebūdavo tikrinamas sutarties vykdytojo pareikalautų antkainių tikslumas; ragina visas Sąjungos agentūras ir įstaigas griežtai laikytis viešųjų pirkimų taisyklių; pabrėžia, kad skaitmeninimas yra puiki galimybė agentūroms padidinti veiksmingumą ir skaidrumą, be kita ko, viešųjų pirkimų srityje; todėl ragina visas agentūras ir įstaigas skubiai baigti rengti ir įgyvendinti e. konkursus, e. pasiūlymų teikimą, e. sąskaitų faktūrų išrašymą ir e. formas viešųjų pirkimų tikslais; prašo Komisijos ir agentūrų skubiai imtis reikiamų patobulinimų viešųjų pirkimų grupėse, atsižvelgiant į tai, kad problema išlieka ir ją reikia spręsti sistemaiškai;

⁽⁹⁾ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

41. mano, kad Sąjungos agentūros, įstaigos ir institucijos turi rodyti pavyzdį skaidrumo požiūriu; todėl ragina paskelbti išsamius viešųjų pirkimų procedūrų metu sudarytų sutarčių sąrašus, įskaitant sutartis, kurių vertė nesiekia teisės aktais nustatytos 15 000 EUR ribos;
42. pažymi, kad decentralizuotos agentūros ir kitos įstaigos kartu su aštuoniomis Sąjungos bendrosiomis įmonėmis ragina pasiekti didesnę administracinį efektyvumą ir masto ekonomiją, dažniau taikant bendras pirkimų procedūras; tačiau pažymi, kad, nepaisant perspektyvios tendencijos, bandymai taikyti bendras pirkimų procedūras ne visada buvo sėkmingi, pavyzdžiui, dėl netinkamos rinkos analizės;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

43. pažymi, kad Parlamento Peticijų komiteto prašymu 2019 m. balandžio 2 d. buvo surengtas praktinis seminaras tema „Interesų konfliktai. Sąžiningumas, atskaitomybė ir skaidrumas ES institucijose ir agentūrose“, kuriame buvo pateiktos preliminarios būsimo tyrimo „Interesų konfliktai ir ES agentūros“ išvados; apgailestauja, kad tyrimas, kurio pateikimo data turėjo būti 2019 m. liepos mėn., buvo paskelbtas tik 2020 m. sausio mėn.; pažymi, kad tyrime pateikiama išsami įvairių agentūrų interesų konfliktų vengimo politikos apžvalga ir analizė, jame taip pat pateikiamos rekomendacijos dėl geresnės agentūrų interesų konfliktų politikos priežiūros; ragina Tinklą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pokyčius, susijusius su interesų konfliktų reglamentavimo ir politikos taikymu, ir galimus pokyčius šioje srityje;
44. susirūpinęs pažymi, kad ne visos Sąjungos agentūros ir įstaigos savo interneto svetainėse paskelbė valdančiųjų tarybų narių, vykdomųjų vadovų ir deleguotųjų ekspertų interesų deklaracijas; apgailestauja, kad kai kurios agentūros iki šiol skelbia interesų konflikto nebuvimo deklaracijas; pabrėžia, kad patys valdybos nariai ar vadovai neturi deklaruoti, kad jie neturi interesų konflikto; ragina visas agentūras taikyti vienodą interesų deklaracijų modelį; pabrėžia, kad svarbu įsteigti nepriklausomą etikos organą, kuris vertintų interesų konfliktus ir „sukamųjų durų“ reiškinius visose Sąjungos institucijose, agentūrose ir kitose įstaigose; primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti, kad visi komandiruoti ekspertai savo interesų deklaracijas ir gyvenimo aprašymus skelbtų atitinkamų agentūrų interneto svetainėse;
45. pakartoja, kad dėl nepakankamai išsamios politikos interesų konfliktų atžvilgiu gali sumažėti agentūros patikimumas; mano, kad visų šių politikos krypčių pradinis taškas yra reguliarių ir pakankamai išsamių interesų deklaracijų pateikimas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad pereinant prie teigiamų interesų deklaracijų, o ne interesų nebuvimo deklaracijų, būtų galima atlikti išsamesnę kontrolę; pabrėžia, kad be to, Sąjungos agentūros turėtų turėti veikiantį interesų konfliktų tikrinimo mechanizmą, kuris būtų proporcingas tos agentūros dydžiui ir funkcijai;
46. ragina visas agentūras dalyvauti sudarant tarpinstitucinį susitarimą dėl interesų grupės atstovų skaidrumo registro, kuris šiuo metu svarstomas vykstant Komisijos, Tarybos ir Parlamento deryboms;
47. apgailestauja, kad vis dar nėra aiškių gairių ir nėra konsoliduotos politikos „sukamųjų durų“ reiškinio klausimu; pabrėžia, kad šis klausimas yra itin svarbus, ypač kalbant apie tas agentūras, kurios dirba su pramonės šakomis; ragina Komisiją nustatyti griežtesnes taisykles, geresnę kontrolę ir aiškesnes gaires dėl išėinančių iš darbo darbuotojų veiklos pertraukos laikotarpių, taip pat kitas su „sukamųjų durų“ reiškiniumi susijusias priemones;
48. palankiai vertina tai, kad dauguma agentūrų, išskyrus Europos Sąjungos įstaigų vertimo centrą (CdT) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrą (eu-LISA), yra nustačiusios gaires dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais suteikimo; tačiau pažymi, kad CdT ketina pradėti taikyti gaires, o eu-LISA ketina parengti vidaus taisykles, kaip tvarkyti prašymus susipažinti su viešais dokumentais, ir numato jas priimti 2020 m.;
49. pakartoja savo susirūpinimą dėl to, kad agentūroms, kurios didelę savo pajamų dalį gauna kaip pramonės sektoriaus mokamus mokesčius, kyla didesnė interesų konflikto rizika ir grėsmė jų profesiniam nepriklausomumui; ragina agentūras ir Komisiją sumažinti priklausomybę nuo pramonės lėšų;
50. pakartoja savo raginimą agentūroms įgyvendinti visapusišką horizontaliąją interesų konfliktų vengimo politiką ir taip pat ragina remtis Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) nepriklausomumo politika kaip geriausios praktikos modeliu ir pavyzdine bet kokių interesų konfliktų stebėsenos ir prevencijos sistema; ragina visas agentūras įsteigti patariamąjį komitetą interesų konfliktų klausimais;

Vidaus kontrolė

51. pripažįsta Audito Rūmų pastabą, kad pagal tarpinstitucines sutartis agentūros išlieka atsakingos už viešųjų pirkimų principų taikymą konkrečių pirkimų metu ir kad agentūrų vidaus kontrolė turi užtikrinti, kad jų būtų laikomasi;
52. pažymi, kad 2018 m. pabaigoje 29 agentūrų valdybos priėmė Komisijos peržiūrėtą vidaus kontrolės sistemą, o 15 agentūrų taip pat pranešė apie jos įgyvendinimą; ragina, kad visos agentūros priimtų ir įgyvendintų vidaus kontrolės sistemą, kad vidaus kontrolės standartai būtų suderinti su aukščiausiais tarptautiniais standartais ir būtų užtikrinta, kad vidaus kontrolės priemonės veiksmingai ir efektyviai paremtų sprendimų priėmimą;
53. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, kai kurios agentūros neturi politikos, kuria būtų apibrėžtos jų neskelbtinos funkcijos ir susijusios rizikos mažinimo kontrolės priemonės (kuriomis siekiama sumažinti darbuotojams deleguotų įgaliojimų piktnaudžiavimo riziką ir kurios turėtų būti standartinis vidaus kontrolės elementas); todėl primygtinai ragina šias agentūras patvirtinti tokią politiką;

Kitos pastabos

54. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad anksčiau Londone įsikūrusios agentūros (Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos vaistų agentūra (EMA)) 2019 m. buvo perkeltos iš Jungtinės Karalystės ir kad į jų sąskaitas įtrauktos nuostatos dėl susijusių persikraustymo išlaidų; be to, pažymi, kad EMA atveju Audito Rūmai paminėjo su nuomos sutartimi įvykusius pokyčius ir Aukštojo teisingumo teismo (Anglijos ir Velso) priimtą sprendimą; atkreipia dėmesį į neapibrėžtąjį įsipareigojimą, kurį sudaro 465 000 000 EUR likusios nuomos suma po to, kai buvo sudaryta nauja subnuomos sutartis, ir į netikrumą dėl bendro darbuotojų praradimo perkėlus agentūrą; be to, susirūpinęs pažymi, kad Audito Rūmai taip pat paminėjo galimą abiejų agentūrų pajamų sumažėjimą Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos;
55. palankiai vertina Audito Rūmų apžvalgą Nr. 07/2019 „Tvarumo ataskaita. ES institucijų ir agentūrų pažangos įvertinimas“ (skubaus atvejo apžvalga), paskelbtą 2019 m. birželio 12 d.; pakartoja savo išvadą, kad surinkta arba paskelbta informacija daugiausia yra susijusi su tuo, kaip organizacijų valdymas (pavyzdžiui, jų popieriaus arba vandens naudojimas viduje) veikia tvarumą, o ne su tuo, kaip organizacija atsižvelgia į tvarumą savo bendroje strategijoje ir veikloje; pabrėžia, kad pranešimas apie tokius daugiausia vidinius aspektus neapima organizacijai reikšmingiausių klausimų; ragina visas agentūras įvertinti neigiamą poveikį tvarumui, kurį daro jų veikla, ir tai struktūruotai įtraukti į savo tvarumo ataskaitas;
56. primygtinai ragina agentūras įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas;
57. pabrėžia, kad agentūroms skubiai reikia sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų ir veiklos rezultatų sklaidą plačiam visuomenei ir užmegzti ryšius su visuomene per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones, kad būtų didinamas informuotumas apie jų veiklą; primena, kad piliečiai apskritai nepakankamai žino apie agentūras net ir tose šalyje, kuriose yra jų buveinės; ragina agentūras veiksmingiau ir dažniau užmegzti ryšius su žmonėmis;
58. pabrėžia galimą neigiamą Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos poveikį agentūrų organizavimui, veiklai ir sąskaitoms, ypač kai tai susiję su tiesioginių įnašų sumažinimu; primygtinai ragina Komisiją itin kruopščiai atlikti agentūrų rizikos prevenciją ir rizikos mažinimo veiksmus;
59. teigiamai vertina tai, kad sukurta Europos darbo institucija (EDI), kurios steigimo reglamentas įsigaliojo 2018 m. kovo mėn. ir kuri pradėjo veikti 2019 m. spalio mėn.; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad būtų atidėta pakankamai finansinių išteklių jai įsteigti; primygtinai teigia, kad finansavimas negali būti teikiamas persikrstant kitų užimtumo ir socialinių reikalų agentūrų ir biudžeto eilučių asignavimus ir kad siekiant užtikrinti sklandų EDI – naujos institucijos – darbą jai turi būti skiriami nauji ištekliai; ypač pabrėžia, kad dėl EDI įsteigimo neturėtų būti mažinami Europos užimtumo tarnybų tinklo (EURES), kuris atlieka pagrindinį vaidmenį palengvinant Sąjungos piliečių judumą darbo rinkoje ir teikia paslaugas bei siūlo partnerystės darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams, valstybinėms užimtumo tarnyboms, socialiniams partneriams ir vietos valdžios institucijoms, ištekliai ir pajėgumai; todėl pabrėžia, kad reikia išlaikyti aiškias ir atskiras EDI ir EURES biudžeto eilutes;

60. atkreipia dėmesį į tai, kad EDI padės užtikrinti, kad būtų veiksmingai ir sąžiningai laikomasi Sąjungos darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo taisyklių, padės nacionalinėms valdžios institucijoms bendradarbiauti siekiant užtikrinti šių taisyklių laikymąsi ir sudarys palankesnes sąlygas piliečiams ir įmonėms gauti naudos iš vidaus rinkos; laikosi nuomonės, kad, nors keturios agentūros Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop), Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound) Europos mokymo fondas (ETF) ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA) yra iš esmės orientuotos į mokslinius tyrimus, jos galėtų naudingai remti Europos darbo institucijos veiklą ir prie jos prisidėti;
61. pabrėžia, kad skaidrumas ir piliečių informuotumas apie agentūrų egzistavimą yra labai svarbūs jų demokratinei atskaitomybei; mano, kad agentūrų išteklių ir duomenų naudojimo paprastumas yra itin svarbus; todėl ragina įvertinti, kaip šiuo metu pateikiami duomenys bei ištekliai ir kokios sąlygos sudaromos jais naudotis, ar piliečiams juos paprasta nustatyti, atpažinti ir naudoti;
62. rekomenduoja, kad visos agentūros daug dėmesio skirtų visuomenės informavimui ir reklamai, nes piliečiai dažnai nežino apie šių agentūrų egzistavimą ir veiklą;
63. ragina Sąjungos agentūras apsvarstyti galimybę priimti pagrindinių teisių strategiją ir į elgesio kodeksą, kuriame galėtų būti apibrėžtos jų darbuotojų pareigos ir darbuotojų mokymas, įtraukti nuorodą į pagrindines teises; ragina nustatyti mechanizmus, kuriais būtų užtikrinama, kad visi pagrindinių teisių pažeidimai būtų nustatyti, apie juos būtų pranešta ir kad apie tokių pažeidimų riziką būtų nedelsiant informuojami pagrindiniai atitinkamos agentūros organai; kai tai aktualu, ragina nustatyti pagrindinių teisių pareigūno, kuris būtų tiesiogiai atskaitingas valdybai, pareigas siekiant užtikrinti tam tikro lygio jo nepriklausomumą nuo kitų darbuotojų, kad į grėsmes pagrindinėms teisėms būtų nedelsiant reaguojama ir kad organizacijoje būtų nuolat tobulinama pagrindinių teisių politika; ragina reguliariai rengti dialogą pagrindinių teisių klausimais su pilietinės visuomenės organizacijomis ir atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis; ragina užtikrinti, kad atitinkamos agentūros bendradarbiavimo su išorės subjektais, įskaitant visų pirma nacionalinių administracijų narius, su kuriais ji sąveikauja operatyviniu lygmeniu, sąlygų pagrindinis elementas būtų pagrindinių teisių paaiskinimas;
64. ragina visas teisingumo ir vidaus reikalų srities agentūras apsvarstyti galimybę registruotis pagal Aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS), kad būtų pagerintas jų aplinkosauginis veiksmingumas;
65. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją agentūroms, kurioms taikoma ši biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams bei pasirūpinti, kad ji būtų paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).